

A magas átmenő készlet lehúzhatja a búza árát

A magyarországi gabonapiaci helyzetet folyamatosan befolyásolja Ukrajna gabonaexportja, a jelenlegi, de még az őszi betakarításkori árakat is azonban jobban befolyásolhatja majd a jelentős raktáron lévő áru, amely még a betakarításkor is több, mint 1 millió tonna körüli lehet - mondta Király László, a zalaszentgróti Zala-Cereália Kft. takarmánygazdálkodási ágazatvezetője.

Ukrajna, a világ egyik legnagyobb gabonaexportőre az eddigi gabonaeladásai után további 275.000 tonna gabonát exportálna a közeljövőben. Ukrajna összesen 722.300 tonna gabonát exportált 2009. március 1-22. között a Ukragroconsult adatai szerint, a februári 807.900 ezer tonna után. A márciusi ukrán gabonakivitelben 363.300 tonna volt a búza, 182.300 tonna az árpa és 168.600 tonna a kukorica. Az ukrán gabonaexport 17 millió tonna volt a 2009/2010-es szezon első nyolc hónapjában. A Reuters idéz egy, a héten korábban nyilatkozott gabonakereskedőt is, aki szerint az ukrán gabonaexport elérheti a 22 millió tonnát is a szezonban. Ukrajna a 2008/2009-es szezonban összesen 25 millió tonna gabonát exportált.

A fekete-tengeri térség legfontosabb gabonatermelő és -exportáló országainak búzaexportja csökkent a 2009/2010. gazdasági év első hat hónapjában az előző gazdasági év azonos időszakához viszonyítva, Ukrajna kivételében azonban a folyó gazdasági év első felében jelentős változás nem történt az egy évvel korábbival összevetve. Az általános, Ukrajnára nem vonatkozó visszaesés egyrészt a globális búzakereskedelem lanyhulásának, másrészt az importáló országok kisebb szükségletének tudható be. Oroszország exportja 9,2 százalékkal 10 millió tonnára, Bulgáriáé 43,7 százalékkal 810 ezer tonnára, Romániáé 33,7 százalékkal 1 millió tonnára csökkent a vizsgált időszakban. Az ukrán agrárkamara elnöke szerint ugyanakkor a gazdasági év végéig 30 százalékkal is visszaeshet Ukrajna gabonaexportja. A piaci hangulatot befolyásoló pénzügyi gondok, az áfa-visszatérítéssel kapcsolatos problémák mellett ugyanis az új gabonaminőségi sztenderdek bevezetésének kedvezőtlen hatásaitól is tartanak Ukrajnában.

A piaci helyzet alapján Magyarországon gabona áremelkedésekre nem számíthatunk, amennyiben az ukrán búzaexport folytatódik, azaz tovább nő, az nem tesz jót a jelenlegi magyarországi áraknak, pedig azok most sem magasak. Az árakat a magas belső készlet is befolyásolja. A magyarországi raktárakban ugyanis még a betakarításkor is 1,2-1,3 millió tonna hazai termésű búzával lehet majd számolni a kilátások szerint, ami ugyanúgy nyomja lefelé az árat, mint a versenytársak eladásai azokon a külföldön, ahol a magyar árut is értékesítik. Olaszországba például a földrajzi elhelyezkedés következtében olcsóbb elvinni a magyar gabonát, mint az ukránt.

Valószínű, hogy a búzaárak az aratásig inkább csökkennek majd, mint stagnálnak vagy emelkednek. Tavaly 25-26 ezer forint körüli ára volt a búzának aratáskor Magyarországon, de idén még ennél is alacsonyabb lehet, figyelemmel az említett óbúza készletre, amely nagyobb, mint az a néhány százezer tonnás, azaz megszokott átmenő készlet 2009-ben.

Aki idén elveti a búzáját vagy kukoricáját, annak azzal kell számolnia, hogy termése legalább harmadának a magyar gabonapiacról ki kell mennie, és ki is fog menni a külföldön, az exportnak azonban alapfeltétele a versenyképes ár. Magyarországon 2009-ben összesen 13,2 millió tonna gabona termelt, a kedvezőtlen időjárás ellenére 25 százalékos termés kieséssel búzából hektáronként 3,8 tonna termésátlaggal 4,3 millió tonnát, kukoricából pedig hektáronként 6,4 tonna termésátlaggal 7,3 millió tonnát takarítottak be a gazdálkodók. Az aszály okozta termés kiesést azonban az alacsony felvásárlási árak nem kompenzálták, áremelkedés helyett a szezon elején árcsökkenés következett be. A kukorica ára tonnánként 28 ezer és 30 ezer forint közötti a piacon, és e körüli a búza ára is.

Forrás: MTI

Varga Livia

2010. 03. 28.